Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250 (212) 227-5251

РІК LXXXIV. Ч. 275. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 14-го ГРУДНЯ 1977 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, DECEMBER 14, 1977 No. 275. VOL. LXXXIV.

ТРЕТІЙ СКВУ ВІДБУДЕТЬСЯ В НЮ ЙОРКУ В ЖОВТНІ 1978. ЕКЗЕКУТИВА І КРАЙОВА РАДА УККА ВІДБУЛИ ЗАСІДАННЯ, ІНЖ. І. ОЛЕКСИН ПЕРЕБРАВ ПОСТ ЕКЗЕКУТИВНОГО ВІЦЕПРЕЗИДЕНТА

Ню Йорк. — Третій Конгрес Вільних Українців відбудеться в жовтні наступного 1978-го року в Ню Йорку, згідно з домовленням між Екзекутивою УККА і Президією Комітету Українців Канади — поінформував ред. Ігнат Білинський, секретар УККА, Екзекутиву під час пленарного засідання, яке відбулося тут у власному приміщенні минулої суботи, 10-го грудня, в передполудневих годинах, попереджаючи засідання Крайової Ради УККА, що відбулося там же після полудня. Згідно з інформацією, справа місця Третього СКВУ була предметом деякої різниці поглядів між УККА і КУК, Президія якого початково пропонувала, щоб цей Конгрес знову відбувся в Торонті, як і попередній. Перший СКВУ, як відомо, відбувся в Ню Йорку в половині листопада 1967-го року, а Другий в Торонті на початку листопада 1973-го року. Президія КУК — інформував ред. І. Білинський — погодилася, щоб Третій СКВУ відбувся в ЗСА із цим порозумінням, що Президія Секретаріяту СКВУ, із включенням членів з Америки і Европи, матиме дальше свій осідок в Торонті. Місце Третього СКВУ в ЗСА вирішила вже Екзекутива УККА, погодившись на Ню Йорк. Друга пропозиція була, щоб цей Конгрес відбути у Вашінгтоні.

Під час суботніх нарад Екзекутиви і Крайової Ради УККА прийшло також до ротаційної зміни на пості екзекутивного віцепрезидента УККА, згідно з ухвалою минулорічного XII Конгресу Українців Америки. Після Конгресу і цього року цю функцію виконував головний предсідник УНС Йосип Лисогір, а в наступному році її виконуватиме головний предсідник УРСоюзу інж. Іван Олексин, якому цей ключевий пост в УККА передав п. Й. Лисогір формально під час нарад Крайової Ради, дальшими нарадами якої проводив уже інж. Олексин.

Крайова Рада на цих своїх нарадах віддала окрему увагу справі українського початкового і середнього парафіяльного католицького шкільництва, про яке доповідала президент Менор Джуніор Коледжу Сестра Клара та, у зв'язку з доповіддю, українському шкільництву взагалі. Про нову проблему, зглядно новий аспект постійної проблеми, опіки над новими поселенцями доповідав коротко в імені ЗУАДКомітету проф. д-р Богдан Гнатюк, зокрема закликаючи УККА і через нього всю громаду до збільшеної жертвенности на цілі ЗУАДК з нагоди цьогорічної Коляди.

Дальші наради Крайової Ради виповнило звітування членів Президії Екзекутиви: президента УККА проф. д-ра Лева Добрянського, екзекутивного віцепрезидента Йосипа Лисогора, віцепрезидента для справ молоді пані Слави Рубель, скарбника п-і Уляни Дячук, адміністративного директора мгра Івана Базарка, редактора „Українського Квартальника" д-ра Володимира Душника, який звітував також про заавансований стан запляновані два з половиною роки тому книги про українське поселення в Америці, та тимчасового директора Українського Інформаційного Бюра УККА у Вашінгтоні інж. Юрія Нестерчука. Запропонований скарбником пані Уляною Дячук та схвалений Радою бюджет УККА на 1978-ий рік передбачає 205,000 долярів прибутків і видатків, а запропонований Екзекутивою (реферував мгр Базарко) плян діяльности наголошує зокрема дальшу оборону людських прав в поневоленій Україні, стабілізацію та поступове поширювання праці Інформаційного Бюра у Вашінгтоні, використання для поширення української правди історичних річниць, відповідна підготова та переведення Третього СКВУ, поширення публікаційної активности та ряд інших завдань.

Наради, що їх відкрив та ними частинно проводив дотеперішній екзекутивний віцепрезидент Йосип Лисогір, закрив уже його наступник на цьому пості, інж. Іван Олексин.

Зміна варти: дотеперішній екзекутивний віцепрезидент УККА п. Йосип Лисогір (зліва) передаю дальше ведення нарад Ради Директорів УККА своєму наступникові інж. Іванові Олексинові.

Союзові і громадські справи були темою нарад Округи УНС в Ню Йорку

Ню Йорк, Н. Й. (в.л.). — В п'ятницю, 9-го грудня ц. р., тут у приміщенях Українського Народного Дому відбулася чергова організаційна нарада представників Відділів УНС нюйорської Округи з участю головних урядовців, Окружної Управи, секретарів й інших урядовців Відділів та багатьох заінтересованих працею УНС членів. Нараду формально відкрив голова Окружного Комітету Микола Хоманчук і привітав, в першу чергу, головних урядовців — головного предсідника УНС Йосипа Лисогора, заступника головного предсідника д-ра Івана Флиса, заступницю головного предсідника пані Марію Душник, головного секретаря Володимира Сохана, головного контролера мгра Івана Винника і окружного організатора, Василя Оріховського, який постійно бере участь в нараді Округи, як також усіх секретарів, та урядовців Відділів, яких він просив докласти максимум зусиль, щоб хоч на 75 відсотків виконати призначену Окрузі квоту зорганізування нових членів. До кінця цього року, згідно з раннім організаційним пляном, Окрузі потрібно б ще зорганізувати 71 члена, щоб зайняти третє, а може й друге місце серед Округ УНС. В організаційній акції повинна допомогти секретарям й іншим урядовцям Відділів нова молодеча грамота TP-65, про яку вичерпно інформував фахівець своєї справи, головний секретар Володимир Сохан, виступ якого приявні

(Закінчення на ст. 4-ій)

СВ. О. МИКОЛАЙ В ДЖЕРЗІ СИТІ

Джерзі Сіті. — Місцева Школа Українознавства Товариства „Рідна Школа" влаштовує тут в суботу, 17-го грудня у великій залі Українського Народного Дому при 90 Фліт вул. в 6-ій вечором традиційну „Зустріч зі св. Отцем Миколаєм". В Програмі сценка Івги Шугай, „Загублений лист", у виконанні учнів школи. Миколаївська пошта буде відкрита від 4:30 до 5:45 по полудні.

ПКУС ЗАПОВІДАЄ ТРЕТІЙ НАУКОВИЙ З'ЇЗД

Кембридж, Масс. (мюб) — Від 2 до 4 червня 1978 р. в Гарвардському університеті відбудеться Третій Науковий З'їзд Постійної Конференції Українських Студій (ПКУС) при Українському Науковім Інституті Гарвардського університету (УНІГУ). Як і в минулих роках, до участи в Науковім З'їзді ПКУС з доповідями на українознавчі теми з ділянки української мови й літератури, суспільних наук і біо-бібліографії запрошується науковців-професорів американських, канадських та европейських університетів. Однією з головних тем цього Наукового З'їзду ПКУС буде справа українського правопису.

Членами Постійної Конференції Українських Студій при УНІГУ можуть бути науковці — університетські професори, які займаються українознавчими дослідами. Своє членство в ПКУС вони зберігають через активну участь у річних наукових з'їздах РКУС. Кожного року ПКУС відбуває свій Науковий З'їзд на Гарвардському університеті, а крім того влаштовує різні наукові імпрези також і в інших наукових осередках.

Постійна Конференція Українських Студій при УНІГУ складається з трьох відділів: мови й літератури (голова — проф. Богдан Романенчук, університет Ніягари, Ніягара, Н. Й.), суспільних наук (проф. Микола Богатюк, Ле Мойн коледж, Сиракюзи, Н. Й.), та біо-бібліографії (д-р Андрій Турчин, університет Індіяни, Блюмінгтон, Інд.). Головою ПКУС є проф. Микола Богатюк, а координатором — проф. Омелян Пріцак, директор УНІГУ.

Свою участь в Третім Науковім З'їзді Постійної Конференції Українських Студій (ПКУС) при Українськім Науковім Інституті Гарвардського університету (УНІГУ) і назви пропонованих доповідей та панелів слід зголошувати до голів відділів або до голови ПКУС: проф. Микола Богатюка, Ле Мойн коледж, Сиракюзи, Н. Й. 13214. Всі сесії і наради Наукового З'їзду ПКУС відкриті для громадянства.

Вручено цьогорічні Нобелівські нагороди

Стокгольм/Осльо. — В суботу, 10-го грудня, в столицях Швеції та Норвегії формально вручено цьогорічні Нобелівські нагороди, які були проголошені ще в жовтні. Між цьогорічними нобелівськими лавреатами є п'ять американських громадян.

В Стокгольмі три американці, д-р Розалин Ялов з Ветеранського шпиталю в Бронксі, Н. Й., д-р Роджер Гільмен з Інституту Салка в Ля Джолла, Каліфорнія та д-р Андрю Шалі з Тулейнського університету в Ню Орлінсі, Луізіяна, одержали нагороди в ділянці медицини за їхні досліди щодо ролі гормонів у хемічних функціях людського тіла.

В ділянці фізики цьогорічну Нобелівську нагороду дістали д-р Филип Андерсон з „Бел Телефон" лябораторії в Ню Джерзі, проф. Джон ван Влек з Гарвардського університету і проф. Невілл Мотт з Кембриджського університету в Англії за їхні досліди щодо електронічних машин, включно з компютерами.

Нагороду в ділянці хемії одержав проф. Ілля Пригін, уродженець Москви, який викладає у Вільному університеті в Брюсселю і співпрацює з Тексаським університетом в ЗСА. Він одержав нагороду за його працю в ділянці термодинаміки.

В ділянці економіки цьогорічну Нобелівську нагороду признано проф. Бертілові Оглінові, колишньому лідерові Шведської Ліберальної партії, та д-рові Джеймсові Мідові, колишньому професорові Кембріджського університету в Англії, за їхній вклад у теорію щодо міжнародної торгівлі та інвестиції капіталу.

Еспанський поет Вісенте Алеіксандре, якому минуло 79 років життя, одержав цьогорічну премію в ділянці літератури, але з уваги на слабе здоров'я не міг прибути до Стокгольму на формальну церемонію вручення Нобелівських нагород.

Того самого дня, в суботу, 10-го грудня, в Осльо, Норвегія, вручено цьогорічну Нобелівську Нагороду Миру організації Міжнародна Амнестія, яка вис-

(Закінчення на ст. 3-ій)

СОВЄТИ ВІДЗНАЧИЛИ ДЕНЬ ПРАВ ЛЮДИНИ ЧЕРГОВИМ ЇХ ЗАПЕРЕЧЕННЯМ

Москва. — Кореспондент „Ню Йорк Таймсу" Дейвід Шиплер інформує в газеті з 11-го грудня ц. р., що Совєтський Союз, відмічуючи „ДеньПрав людини" у річницю проголошення Організацією Об'єднаних Націй Деклярації Людських Прав, поставив під домашній арешт понад 20 дисидентів, а органи КГБ перетяли телефонічні сполучення до їхніх мешкань і застрашували дисидентів, що „п'яні хулігани" нападатимуть на них, якщо хтось з них відважиться влаштовувати протестаційні демонстрації чи навіть мирні маніфестації на сквері Пушкіна. В той день контрольована Компартією преса (іншої в Совєтському Союзі немає) була переповнена статтями, які засуджували порушення прав людини в ...З'єднаних Стейтах Америки, а орган КПСС „Правда" вихваляла „свободу, права людини, демократію і соціяльну справедливість" в Совєтському Союзі. В тому самому часі, коли „Правда" й інші совєтські газети вихваляли совєтські „свободи", цивільні агенти КГБ займали свої позиції перед помешканням понад 20-ох дисидентів, які плянували відбути перед пам'ятником Пушкіна мирну протестаційну стійку, продовжуючи традицію, яка розпочалась в Москві ще в 1966 р. і повторялась кожного року в День Конституції, який припадає на 5-го грудня, щоб таким способом відмітити, що совєтська влада ламає власну конституцію. Цього року, у зв'язку з новою конституцією, яка була прийнята 7-го жовтня ц. р., протестну стійку перенесено на 10-го грудня, тобто на день відзначування у цілому світі Деклярації Людських Прав ОН, прийнятої Генеральною Асамблеєю ще в 1948 році.

Помимо того, що в протестаційній стійці не взяли участи такі визначні дисиденти, як академік Андрей Сахаров, стійка відбулася з участю біля 25-ох учасників, чоловіків і жінок, за рухами яких слідили бодай ще раз стільки агентів КГБ які тісним колом оточили демонструючих, які, знявши шапки, мовчки стояли біля пам'ятника Пушкіна кілька хвилин. Протестна стійка закінчилась тільки тоді, коли надійшли підкріплення униформованої поліції, яка наказала демонстрантам розійтися. Деякі перехожі москвичі зупинялися, схиляли також голови в мовчанці і втирали сльози з очей. На місці протесту було також багато закордонних кореспондентів. Сахарова на демонстрації не було. Існує правдоподібність, що його квартиру заблькували агенти КГБ. Александер Іванченко і Юрій Грімм внесли були формальне прохання до міської управи на відбуття демонстрації, але їм тільки відповіли, що „хулігани" можуть на них напасти і буде „кров", хоч формальної відмови не було, бо обидва аплıканти покликалися на відповідні статті совєтської конституції. Між тими, які знаходились під домашнім арештом, був Григорій Владіміров, письменник по фаху, який очолює тепер Відділ Міжнародної Амнестії в СССР. Інші, які були під контролею, це А. Сахаров, В. Слєпак, Наум Майнам та інші. Чотирьох дисидентів арештували агенти, бо вони пробували покинути свої мешкання з метою взяти участь в демонстрації.

В неділю, 11-го грудня, агенти КГБ припинили домашній арешт. Також звільнено з ув'язнення Александра Подрабінека, який був тимчасово притриманий поліцією. Закордонні кореспонденти вважають, що Москва, обмежуючи участь дисидентів в маніфестації, хотіла мабуть показати, що дисидентський рух в СССР значно зменшився.

ЄГИПЕТ ТА ІЗРАЇЛЬ НЕ ПІДПИШУТЬ СЕПАРАТНОГО МИРУ

Каїр/Єрусалим. — У розмовах з державним секретарем Сайрусом Венсом, який минулої п'ятниці, 9-го грудня, розпочав 6-денну поїздку по країнах Близького Сходу, єгипетський президент Анвар ель-Садат та ізраїльський прем'єр Менахем Бегін обіцяли не підписувати сепаратного миру, підкреслюючи, що наради в Каїрі мають підготовити шлях до загальної Женевської мирової конференції.

Венс розмовляв із Садатом минулої суботи в Каїрі, а наступного дня відбув у Єрусалимі наради з прем'єром Бегіном. Він має ще відвідати Йорданію, Лівая, Савдійську Арабію та Сирію, щоб в такий спосіб підтримати мировий діялог президента Садата з Ізраїлем, точніше, переконати поміркованих арабських лідерів таки прилучитися до єгипетсько-ізраїльських переговорів, але також одержати запевнення, що Каїр і Єрусалим не підпишуть сепаратного миру.

Президент Садат і секретар Венс на спільній пресовій конференції заявили, що каїрська нарада має бути тільки підготовою до Женевської конфе-

(Закінчення на ст. 4-ій)

Два совєтські космонавти знову пробують злучитись з космічною лябораторією

Москва. — Два совєтські космонавти полковник Юрій Романенко і Григорій М. Гречко, перебувають від суботи, 10-го грудня ц. р., у міжплянетних обширах, виконуючи покладані на них завдання і, як твердять закордонні кореспонденти, поправляють рекорд раніших полетів, які закінчувались неуспішно. Два місяці тому два совєтські космонавти, не виконавши місії, мусіли повернутися на землю, не сполучившись з науковою лябораторією, яка кружляє довкола землі вже відлавна. Теперішній полет має мабуть те саме завдання, сполучитись зі станцією Салют—6, правдоподібно на протязі початкових днів цього тижня. Ракета, якою вилетіли в орбіту згадані космонавти, важить 30 тонн і, згідно з інформацією совєтської контрольної станції „Байконур" в Центральній Азії, все функціонує добре, космонавти почуваються добре, а полет ракети ясно видно на телевізійних екранах в Совєтському Союзі. Пресові агентства інформують, що в неділю, 11-го грудня, р., „Союз—26" кружляє вже довкола лябораторійної станції, а обидва космонавти готуються до переходу до лябораторії, яка кружляє 170 миль понад землею. Совєтська преса присвячує цьому новому полетові космонавтів багато уваги і хвалиться новими успіхами в космонавтиці.

ЗВЕРНЕННЯ ПАТРІЯРХА ЙОСИФА

При Божій помочі та завдяки великій жертвенності відданого і вірного українського Божого люду на поселеннях, Патріярхат Української Помісної Католицької Церкви набув дотепер такі добра й установи, як собор Святої Софії в Римі, Український Католицький Університет і його філії на поселеннях, храм свв. мучеників Сергія Вакха з патріяршим двором і Музеєм, Студіон; провадив допомогову акцію на розбудову церков і монастирів та проявив велику видавничу діяльність. Ці здобутки і ця праця мусять бути не тільки забезпечені для грядучих поколінь, але мусять мати змогу рости і розвиватися, щоб сповнити великі і важкі цілі, які ми перед собою поставили для нашої Церкви і Батьківщини. Нашим завданням є подбати про майбутнє існування і діяльність тих інституцій і дій. Цей важкий обов'язок ми всецілo поручили Товариству Святої Софії так центральному (матірному) в Римі як і Крайовим Товариствам-Корпорація Свята Софія в ЗСА, Канаді, Англії та інших країнах, де вони ще постануть. Товариству Свята Софія, як правному власникові патріярших інституцій і дібр ми поручили також створення для цього необхідної фінансової бази — Патріяршого Фонду.

Закликаємо Духовенство і вірних, а особливо тих, що зорганізовані в Товариствах, при церковних братствах, патріярхальному русі, мирянських організаціях, піддержати Товариство Свята Софія, щоб нею адміністрований Патріярший Фонд став в найкоротшому часі матеріяльною основою для дальшої творчої діяльности нашої Церкви і народу. Така піддержка є в дусі спільної великої цілі — єдности і добра нашої Церкви і народу, та в дусі наших великих відповідальностей.

Дано в Римі, 12 листопада 1977

† ЙОСИФ
Патріярх і Кардинал

ОТЕЦЬ В. РОМАНЮК ДЕМАСКУЄ ЧЕРГОВИЙ СОВЄТСЬКИЙ ОБМАН

Ню Йорк. (Пресова Служба ЗП УГВР). — Передаємо текст поширеного у самвидаві звернення о. Василя Романюка до Президії Верховної Ради СССР. Отець Романюк перебуває в Мордовських таборах, засуджений на 10 років позбавлення волі і 5 років заслання.

„До Президії Верховної Ради СРСР
Відкритий лист.

Ви видали указ, згідно з яким до особливо небезпечних рецидивістів, у тому числі і до політичних в'язнів, може бути застосоване умовне звільнення. Відомо, що політичними радянськими в'язнями займається КГБ. Люди, що належать до їхньої юрисдикції, будуть спрямовані в певні місця під особливий нагляд і на примусові роботи. Таборові вих'ователі називають указ черговим гуманним актом радянської влади. Нам кажуть: „Якщо там будете вести себе взірцево, то на рекомендацію трудового колективу, вас можуть звільнити із заслання". Поводитися взірцево — це визнати свою провину і засудити свої погляди. Одним словом, цей камуфляж розрахований на одурення міжнародної суспільности і тому я вважаю моїм обов'язком заявити рішучий протест проти цієї комедії. І коли до мене буде силоміць застосований цей Указ, я однаково не припиню боротися проти вчиненого наді мною беззаконня. Я вимагатиму повної реабілітації і притягнення до кримінальної відповідальности тих, які зфабрикували проти мене політичний процес.

Я заявляю: антирадянською діяльністю я не займався і не збираюся займатися. Я тільки захищаюсь проти насильства і беззаконня наді мною і моєю родиною. Мого сина, наприклад, виключили з Львівського університету на тій лише підставі, що його батько „злочинець". Але вся, а особливо тим, хто отруював мене в житті, добре відомо, що я не вчинив жадного злочину. Саме через це мене судили в чотирьох стінах, потайки від людей.

Батько мій загинув у Сибірі від голоду й каторжної праці, а 13-річного брата вбили сталінські карателі. Мене реабілітували за першою судимістю, а другу — таборову — я отримав 1946 року тільки за те, що нарікав на першу.

Але не зважаючи на все це, мене оголошують тепер особливо небезпечним рецидивістом, та ще й кажуть: „Ти — церковник, тебе ніхто й слухати не стане!". І дійсно, мене ніхто не слухав, зробили як хотіли, але одного зробити не змогли — це приховати правду від народу, як це робили в минулі часи.

А тепер радянський уряд придумав Указ, яким хоче змусити невинно засуджених визнати свою провину і тим самим приховати черговий злочин супроти людини. Через те я вважаю цей указ за протигуманну спробу, яка закріплює потоптання прав людини в нашій країні, бо застосування його не полегшує долі політичних в'язнів, а навпаки, принижує їхню людську гідність і дає каральним органам змогу в нових специфічних обставинах вживати відносно кожного репресованого акти насильства й терору. Саме на цьому грунті я і змушений відкинути цей Указ, бо не хочу бути причетним до відвертого одурювання міжнародної суспільности. Відомо, що будь-які укази, створювані радянським урядом, завжди мали на оці тільки демагогічну мету, а конкретні користи народові не приносили ніколи.

Священик Василь Романюк"

Відкрито нові джерела нафти в Синаї

Жидівське Телеграфічне Агентство повідомляє, що ізраїльський уряд і приватні нафтові кампанії готуються енергійно до експлуатації новововідкритих джерел нафти в затоці Суезу на окупованій частині Синайського півострова. Яких 500 мільйонів фунтів призначить уряд для вверчення джерел в 1978 році. Міністер нафтових справ Іцак Мозаі сказав, що відкриття нафти не буде перешкодою для єгипетсько-ізраїльських переговорів. Якщо Ізраїль віддасть Єгиптові Синайський півострів, то нафту для Ізраїля будуть спроваджувати рурами. Він вияснив, що нафта стала вибухати 25-го листопада в четвертій годині ранку. Нове джерело дає приблизно 130 бочок нафти на годину. Що дальші вверчення виявлять досить нафти, Ізраїль продаватиме нафту чужим краям.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holi days by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Несправедливість треба направити

Найвищий Суд ЗСА недавно проголосив неконституційним закон Ню Йорк стейту, що дозволяв стейтовому урядові призначувати 11 мільйонів долярів річно парафіяльним школам різних віровизнань, точніше, повертати тим школам гроші, які вони видали на книговодство і на переведення іспитів, що їх вимагає стейтова Шкільна Рада. Висловлюючи опінію 6-ох членів Суду, які голосували проти згаданого стейтового закону, суддя Поттер Стюарт сказав, що призначування цих фондів парафіяльним школам означало б, що „стейт підтримує релігію", як теж могло б спричинити „надмірне пов'язання уряду з релігійними справами".

Найновіше рішення Найвищого Суду щодо парафіяльного шкільництва — це ще один доказ до яких абсурдних екстрем члени того Суду доходять у своїх інтерпретаціях Першого Додатку до Конституції ЗСА. Той Додаток має на меті не допустити до того, щоб в ЗСА була створена якась „офіційна урядова релігія", яка одержувала б спеціяльну фінансову підтримку з боку уряду, але Найвищий Суд вважає, що Додаток забороняє будь-яку допомогу парафіяльним школам, не зважаючи на те, що різні віровизнання мають такі школи, отже, немає загрози, що котресь з них стане „офіційною урядовою релігією".

Крім того, прихильники фінансової допомоги парафіяльним школам вказують на факт, що зразу після ратифікації Конституції в кінці 18-го століття багато стейтів, між ними і Ню Йорк, постійно призначували допомогу для різних парафіяльних шкіл і ніхто з авторів Конституції та Першого Додатку до неї не протестував проти цієї допомоги.

Багато сучасних спеціялістів в ділянці конституційного права твердить, що не тільки парафіяльні школи повинні одержувати фінансову допомогу від стейтових чи федерального уряду, але також щоб батьки, діти яких ходять до приватних парафіяльних шкіл, одержували податкові кредити з уваги на те, що вони фактично несправедливо мають подвійні видатки, бо платять за навчання своїх дітей у приватних школах, а крім того плятять податки на підтримку системи публічних шкіл.

Ці батьки, посилаючи своїх дітей до парафіяльних шкіл, теж допомагають публічним школам тим, що запобігають переповненню в тих школах. Таким чином, також з уваги на цей аргумент ті батьки повинні одержати податкові полегші.

Була б велика шкода, якщо в ЗСА перестала б існувати сітка приватних парафіяльних шкіл тому, що батьки не будуть спроможні далі покривати коштів навчання своїх дітей у тих школах і в той самий час платити податки на підтримку публічних шкіл. Існуванню парафіяльних шкіл загрожує також те, що на підставі таких рішень Найвищого Суду, як відносно закону стейту Ню Йорку, ті школи не можуть одержувати жадної фінансової допомоги від уряду, ані навіть зворотів за їхні видатки.

Багато американських педагогів правильно твердять, що існування сітки приватних парафіяльних шкіл — це дуже позитивне явище, бо ті школи збагачують цілий навчальний процес у ЗСА своїми дещо відмінними методами навчання від тих, які існують в публічних школах, своїм наголошуванням духових вартостей тощо і в такий спосіб причинюються до будуючої різноманітности, замість до нецікавої стандартизації навчального процесу. Публічна і парафіяльна системи початкових і середніх шкіл не противорічать собі, а фактично доповнюють одна одну своїми відмінностями у плюралістичному американському суспільстві.

Тому треба робити всі можливі заходи, щоби члени Найвищого Суду змінили своє становище і вирішили, що приватні школи таки повинні одержувати фінансову допомогу від урядів, а батьки, діти яких ходять до тих шкіл, повинні діставати податкові кредити. Найвищий Суд, який змінює своє становище щодо інших справ, може змінити його теж у справі урядової допомоги приватним школам, тим більше, що три члени того Суду під час голосування над згаданим нюйоркським законом заявилися за такою допомогою парафіяльним школам. Несправедливість треба направити.

Дора Рак

ВИСЛІДИ ЖІНОЧОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ В ГЮСТОНІ

Давно плянована американська жіноча конференція відбулася в Гюстоні від 18 до 21 листопада 1977 року. Це перша з крайових конференцій, які Світовий Плян Акції — адоптований в 1975 році в Мехіко Сити — доручив жінкам організувати протягом Декади Жіночого Поступу і Розвою (1975-1985), а Об'єднані Нації закликали уряди поодиноких країн дати піддержку таким акціям. Тож американські президенти — Джералд Форд, а опісля Джіммі Картер — покликали Жіночу Крайову Комісію Міжнародного Року Жінки, зложену з визначних американських жінок, а Конгрес призначив 5 мільйонів долярів на переведення 56 стейтових і територіяльних зборів та заключної Крайової Конференції. На запрошення Державного департаменту приїхали міжнародні гості із 60 країв, разом 90 жінок, щоби приглянутися цій першій конференції та скористати з досвіду американських жінок у їх намаганні усунути всі правні перешкоди для повної рівноправности.

Предметом ухвал був Американський Плян Акції, що складався з багатьох складних резолюцій, поділених на 26 точок, а які вже були предметом нарад і рекомендацій на стейтових і територіяльних зборах. Які ж осяги конференції і які майбутні пляни і дальші ходи? Барбара Джордан, репрезентант до Конгресу з Гюстон, кінчаючи свою промову, в якій провідною думкою було питання рівних і людських прав для жінок, сказала: „Що будете збирати? Що будете сіяти?". Немов за цими словами скривався острах цієї розумної жінки перед наслідками імпету жіночого руху, що сягнув до коріння народу і до глибини проблем, та перед далекойдучістю запроєктованих резолюцій. Парафразуючи, можна б пригадати нашу народну мудрість: Що посієте, це й будете збирати!

Довгі і не раз бурхливі радістю або протестами наради в присутності 2,000 голосуючих і дебатуючих делеґаток різного віку, походження і кольору, і поверх 10,000 гостей — закінчилися схваленням резолюцій із Пляну. Деякі з них були доповнені поправками із залі, інші в цілості були заступлені новими внесеннями (субституціями), а все це згідно з правильником нарад, що мав силу закону, і з парляментарною процедурою Робертс Рулс оф Ордер, які предсідниці, що змінялися до кожної сесії, точно перестерігали, користаючи з порад п'ятьох постійно присутніх парляментаристок.

Здавалося б, що головними були три резолюції: ЕРА, контроля репродукції (аборція), та сексуальна і почувальна преференція, бо на них преса і телевізія, в пошукуванні за сензаційністю, спеціяльно звертали увагу. Очевидно, що ці три проблеми є дуже важливі, бо заторкають найбільш основні принципи: суспільні, етичні, релігійні, філософічні, економічні. У відношенні до них загальна опінія є поділена, бо сильним групам прихильників реформи протиставляться не менш сильні коаліції противників її, при чому обі групи стараються вплинути на своїх конґресових законодавців в одним чи другім напрямі, бо ж вони саме будуть рішати про зміну існуючих державних законів або уклад нових.

На перше місце висувається резолюція відносно ратифікації ЕРА (Equal Rights Amendment) це є 27-ої Поправки до американської Конституції відносно рівних прав для жінок — що мусить бути одобрена кількістю трьох четвертих стейтів до 21 березня 1979 року. Тепер бракує ще ратифікації трьома стейтами, хоча також і три стейти, де ратифікація вже перейшла, бажають її анулювати. Справа цієї поправки до конституції для сучасного феміністичного руху американських жінок преважлива і тому теж гасло ЕРА було так сильно пропаговане вже на стейтових і територіяльних зборах. На цій же конференції відносна резолюція була схвалена переважаючою більшістю голосів при аклямації розентузіязмованої публіки. Дві інші сильно контроверсійні резолюції — в справі аборції і лесбіянізму — стоять окремо і не слід їх ідентифікувати із ЕРА.

Конференція зайняла становище до всіх інших проблем і ухвалила відповідні резолюції, домагаючись усунення дискримінації, зрівняння в правах, установлення або збільшення правної охорони жінок, спеціяльної опіки, або федерального і стейтового фінансування різних програм. От для прикладу справи: в ділянці здоров'я, асекурації, соціяльного забезпечення домашніх господинь, едукації, праці; опіки над дітьми, старшими жінками, в'язнями; поправи статусу меншинних жінок; знущання над дітьми, побиття жінок, ґвалтовання жінок; дискримінація у відношенні до лесбійок; фінансування з державних фондів аборції для незаможних жінок; на міжнароднім терені, в артистичнім і мистецькім світі, в пресі і інших засобах інформації, в статистичнім переписі, ітп.

Рівночасно з конференцією в Сем Гюстон Колісею — в інших будинках Алберт Томас Конвенційного і Виставового Центру — відбувалися протягом чотирьох днів семінари, доповіді і лекції, зустрічі, артистичні продукції та сотні виставок. Через виставову залю, де приміщувалися й кафетерії,

(Закінчення на ст. 3-ій)

Любов Коленська

АМАТОРСЬКА ФОТОГРАФІЯ В СССР

Передумовою, щоб мистецтво розвинулося у всю ширінь, щоб у ньому віддзеркалювалися найтонші нюанси психічного буття людини і щоб його творці, кожен за власною вподобою і своїм стилем, змогли передати індивідуальну і тільки їм питому інтепретацію різних форм життя — мусить бути незалежна, свобідна творчість.

Мистецтво, як відомо, в розгалуженні на різнорідну творчість, включає і фотографію. В Европі і Америці вона чимраз більше популярна і в обставинах свобідного розвою дозріває іноді до мистецьких шедеврів. Так воно діється у вільному світі. У Совєтському Союзі, де уряд поклав свою руку на найменший індивідуальний прояв в мистецтві — примушуючи творити в соцреалістичному напрямку, фотографія, зокрема аматорська, представляється вбого. Нещодавно редактор журналу „Популярна фотографія" Кеннет Полі, відвідавши Совєтський Союз з виставкою „Фотографія ЗСА", спонзорованою Американською Інформаційною Аґенцією, описав обставини, серед яких приходиться працювати аматорам-фотографам у СССР. Кеннет Полі вважає, що є дві основні причини, які призвели до великої вбогости фотографічне мистецтво в Совєтському Союзі: перша з них — це низька якість фотографічного устаткування, друга — специфічна лінія політичної філософії уряду.

Зупинившись в Києві, про мешканців якого американський журналіст висловлюється як про росіян, бо чув тільки російську мову, з рамени Аґенції він влаштував виставку, запрезентувавши 400 фотографій. Щоб викликати більше зацікавлення цією виставкою, аґенція запросила трьох відомих американських фотографів, щоб вони висвітлювали прозірки і дещо розповіли групі совєтських спеціялістів фотографії про фотографування в ЗСА. Виставка втішалася великою популярністю і зацікавленням, її ж бо щоденно відвідувало 14,000 глядачів.

Кеннет Полі у своїй статті стверджує: „Аматорам-фотографам приходиться дуже важко в Росії. Я дізнався, що вони не мають ніякої можливости закупити німецькі (хібащо зі Східньої німеччини) чи японські фотоапарати. Тільки професійні фотографи, зорганізовані в групи, можуть набувати фотографічні матеріяли, апарати і різне фотографічне устаткування із Заходу в спеціяльній урядовій крамниці."

Полі звернув також увагу на те, що із-за незацікавлення совєтського уряду в покупцях фотографічних матеріялів — фільми є дуже поганої якости. Він дізнався, що існують тільки два фільми для аматорів-фотографів: 35 міліметровий чорно-білий фільм швидкости АСА 80 і 160 та 35 міліметровий кольоровий прозірковий фільм швидкости АСА 40.

Згідно з поясненням Кеннета Полі, фільм не є замкнений у металевому патроні, він загорнений тільки в алюмінієвий папір „сумнівного забезпечення", і цей фільм треба зролювати до касети, що її постійно нанова вживають. Немає окремих інструкцій як фільм вживати — дані про швидкість фільму і час його викликання подані на коробці.

У загальному, пише Кеннеті Полі, фотографічні апарати, що їх виробляють у Совєтському Союзі, як і фотографічне устаткування, є старомодні і незграбні, але „від біди" їх можна уживати. Американський фото-журналіст дальше пише, що в столиці України продукують фотографічний апарат „Київ", його можна дістати і ...навіть в остаточності вживати.

Існує теж клопіт з викликуванням фільму, байдуже чорно-білого чи кольорового. Можна бо набути лише низької якости хемікалії, які є в такому згуслому стані що наперед, заки їх уживати, треба витратити час на розпускання їх в гарячій воді, і аж тоді вони придатні до вжитку.

Готових хемікалій немає — їх треба самому препарувати. Офіційна лінія совєтського уряду, — пише Кеннет Полі, — диктує, що „фотографія повинна служити для проґресу суспільства, а не як засіб творчого вислову". „Як собі можна уявити, цей погляд, — зазначує Кеннет Полі, — рідко може викликати полет або оригінальність на фотографії". Одначе, не зважаючи на ті всі труднощі і недомагання, в Совєтському Союзі існує широке зацікавлення фотографією.

Ще в Америці Кеннет Полі чув про різні обмеження совєтського уряду, але він в це не вірив, думаючи, що це така політична пропаґанда. Приїхавши до Совєтського Союзу, він побачив, що совєтський уряд справді застосовує обмеження і то не тільки в самій фотографії, але й переносить їх на інші ділянки і ці обмеження відносяться не тільки до совєтських громадян, але й до туристів. Вперше він зустрівся з цим дивоглядом, коли їхній літак перелітав понад совєтськими повітряними обширами і з голосника пасажири почули зненацька „пораду", щоб ніхто не робив знімок з вікон.

Пізніше Кеннет Полі переконався, що по цілому СССР не можна фотографувати військових, промислових та залізничих об'єктів, включно з фабриками фотографічних устаткувань, що їх тут уряд вважає також за військові об'єкти. Йому особисто заборонили фотографувати фабрику з фотографічними апаратами.

В загальному журналіст характеризує населення, як „теплих та приязних росіян які зацікавлені в Америці та в американцях." Але його ввесь час бентежило певне відчуття, що за ним, наче за політично підозрілим, стежить російський уряд — „ніби нічого особливого — тільки почуття, що за мною слідкують" — пише Полі. Йому подобалися тамтешні краївиди, але тут і там його зачіпали якісь людці, коли він фотографував будівлі, пейзажі, чи навіть дітей.

Вкінці Кеннет Полі стверджує, як видно з великою полегшею: „Я вдоволений, що я є фотографом тут, а не там."

Туристика постачає Совєтському Союзові гроші, але й такі американські громадяни та спочатку недовірки, як Кеннет Полі, привозять з-поза залізної завіси щось цінніше, ніж гроші, — їм відкривається правда про дійсність.

Лука Луців

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

Юрій Семенко. Пам'яті В. А. Доленка. Союз Земель Соборної України — Селянська Партія. Мюнхен, 1975, стор. 416.

Треба ствердити, що Союз Земель Соборної України — Селянська Партія гідно вшанувала свого голову Володимира Андрійовича Доленка, видавши цей товстий Збірник, в якому збережено матеріяли не тільки про одну особу, але й про ті „тривожні, небезпечні і трагічні часи", які заіснували були під час та після Другої світової війни в Україні та на скитальщині.

Редактором цього видання є Юрій Семенко, який дванадцять років тісно співпрацював із В. Доленком, і який написав три четверті цієї книжки. Спогади самого В. Доленка займають 26 сторінок, Кость Панківський називає В. Доленка „ентузіястом єднання" (ст. 63—83), Митрополит Василь Липківський пише про Доленка як про „визначного діяча УАПЦ".

Ю. Семенко при кінці цього видання написав, що „Збірник ‚Пам'яті В. Доленка' є лише канвою, яку — сподіваюся використає хтось талановитий для творення величного художнього полотна про долю української людини в XX столітті. Мої здібності недостатні, щоб відтворити образ В. А. в його всебічності", який виходив із становища єдности українського народу, прагнув державними методами насамперед до його національної згуртованости, основи свободи людини, територіяльної соборности і незалежности України".

В першій частині цієї книжки вміщені документи й матеріяли про насильну репатріяцію 1945—51 рр., бо Москва хотіла знищити українську еміґрацію. В другій частині цього збірника, як пишеться в передмові, маємо „коротку історію боротьби демократичної частини великоукраїнської еміграції, об'єднаної в СЗСУ — Селянській Партії, за народоправні ідеали та правопорядок серед української спільноти на чужині.

„Пам'яті В. А. Доленка" дає багато матеріялу про життя й працю цього українського діяча, що народився 1889 року, а помер в 1971 році в Новому Ульмі в Німеччині. Немає місця на те, щоб реферувати багатющий Збірник про Доленка, згадаємо тут тільки його інтерв'ю з редактором „Свободи", яку він був відвідав в 1953 році. На запит про внутрішню політику він відповів:

1. Досі не зроблений єдиний національно - державний плян визвольної боротьби.

2. На еміґрації маємо близько п'яти еміґраційних „держав", замість єдиного загальновизнаного еміграційного Державного Центру.

3. Наш Державний Центр діє вже як партія, а партії діють як держави.

4. Місце всіх українських патріотів в лавах єдиного українського національно-державного визвольного руху, очолюваного Національною Радою... Життьові інтереси нашого народу — це повне об'єднання всіх українських етнографічних земель в єдину соборну національну державу...Воля народу має бути виявлювана в демократичний спосіб. (Прошу пам'ятати, що це інтерв'ю було дане „Свободі" 11-го квітня 1953 р.!). Від того часу до смерти Доленка в 1971 році і навіть досі, не багато змінилося на краще, бо й далі Державний Центр часто діє як партія, а деякі партії діють як держави і немає „єдиного загальновизнаного еміраційного Державного Центру". Автор Збірника про Доленка дивується, що Президент Микола Лівицький і голова Проводу УН Олег Штуль-Жданович приславши співчуття з приводу смерти Доленка, а „Шлях Перемоги" про цю смерть помістив був „на останній сторінці п'ять рядків, надрукованих найдрібнішим шрифтом". Провід Селянської Партії діяв інакше в подібних випадках смерти своїх політичних противників — як про це читаємо на 405-ій сторінці.

Хто хоче пізнати, або пригадати собі, наше політичне життя в останніх десятиліттях, хто хоче пізнати дії наших партійних проводів (автор вживає слова „Крутійство"!), той повинен прочитати книжку „Пам'яті В. А. Доленка", який боровся проти такої політики. В цій книжці читач знайде і те, як інші партії ставилися до селянської Партії, як її називали

(Закінчення на стор. 3-ій)

Марія Барагура

ПОВОРОТ ТЕРНИСТИМ ХРИСТОВИМ ШЛЯХОМ

(Доповідь на вечорі 64-го Відділу СУА в пошану митрополита Андрея)

I

У споминах під заголовком „Молодість і покликання о. Романа Шептицького" (Вінніпеґ-Торонто 1965) мати майбутнього Князя Української Католицької Церкви ґрафиня Софія з Фредрів Шептицька записала таке знаменне потрясаюче визнання свого великого сина:

„Це була страшна хвилина, хоч вона тривала ледве декілька мінут. Під час молитви оволоділо мною нараз глибоке пізнання-візія, такої могучости й величавости латинської Церкви, її криси й духовних скарбів, що мені здавалося, що я не можу від неї відірватися і поза нею не зможу служити Богові. І все почало хитатися й валитися в мені. Тоді я вчинив совершенну постанову повної присвяти Богові, цілковитого прийняття Його пресвятої волі й знову — все пішло — мов блискавка. Після блискавиці наступили по собі неначе три удари грому, а тоді я відзискав повну свідомість і зрозуміння, що Бог хоче мати мене серед Василіян, а після тієї свідомости вернувся повний, досконалий спокій".

Це була переломова хвилина в житті молодого Романа Марії Александра Шептицького, коли він відкинув усякі сумніви й вагання та безповоротно ступив на призначений Божим Провидінням шлях: зі світської людини стати духовником-ченцем, з римо-католика уніятом українського обряду, з маґната польської національности членом приниженого народу, його скромним і покірним слугою, хоч і на митрополичому престолі.

Постать свято-юрського Святця, Слуги Божого Андрея, це найкращий наявний доказ на істину, що в нас Церква й народ становлять одну нерозривну цілість.

Поруч історичної ролі, яку Митрополит виконав для організування релігійно-церковного життя, які її голова, цей Муж Провидіння поклав неоцінені заслуги в усіх інших ділянках життя української нації. Її повноцінне існування за останні десятиліття було б без нього немислиме.

Недаром д-р Степан Баран, автор напів документарної, напів публіцистично-мемуарної праці під заголовком „Митрополит Андрей Шептицький" (Мюнхен 1947) прирівнює його до таких світочів нашої Церкви, як митр. Іларіон, Веньямин Рутський, Петро Могила, хоч на думку цього публіциста Андрей Шептицький переростає своїх попередників, бо поруч релігійно-церковної його діяльність охоплює чи не всі ділянки національного життя українського народу. Д-р С. Баран бачить прототип Андрея Шептицького в постаті хорватського єпископа Йосифа Ґеорґія Штросмаєра, який у половині минулого століття був великим хорватським духовником і одночасно патріотом, провідником, основником хорватського університету, Академії Наук і Національної Ґалерії.

Крім монографічної спроби біографії митр. Андрея під наголовком „25 літ на митрополичому престолі", опублікованої в-вом „Богословія" у Львові в 1926 р. за редакцією о. д-р Й. Сліпого, і згаданої праці д-ра Степана Барана, життя й діяльність А. Шептицького досі науково-джерельно й критично не досліджені. Немає досі основної монографії, що охоплювала б цілість його вкладу в життя Церкви і народу. Існують тільки фраґментарні опрацювання окремих ділянок, чи періодів його життя, нпр. „Царський в'язень", що насвітлює діяльність Митр. у воєнний час 1914-1917 рр. — (Львів 1917) та спомини матері митрополита графині Софії з Фредрів Шептицької „Молодість і покликання о. Романа Шептицького" (Канада 1965). Всі вони мають здебільша мемуарно-публіцистичний, чи причинкарський характер, спертий на особистих спостереженнях, чи спорадичних фактах і документах.

Причиною цього є недоступність, а то й брак необхідних для наукового дослідження архівних документів. Ці джерела збереглися тільки в ватиканській бібліотеці і в архівах Східньої Конґреґації. Інші знаходилися в приватному архіві митр. у Львові, дещо в манастирях оо. Василіян у Добромилі й у Львові. Всі вони тепер у московсько-большевицьких руках і доля їх невідома. Можливо вивезено їх у Москву, або свідомо знищено. Під час воєнного лихоліття безповоротно пропало теж обширне приватне листування митр., яке доповнило б і з особистої точки зору насвітлило б сухі архівальні матеріяли.

•
• •

У тяжкі історичні моменти життя нашої нації Боже Провидіння посилає нам мужів, які рятують її перед загибіллю, двигають її з упадку і вказують їй шлях, яким має прямувати.

Таким Мужем Провидіння треба вважати й митр. Андрея, який у майже чудесний спосіб повернувся до свого народу, відчувши в собі зов приналежности до українства, від якого відійшов його рід, що разом з родом Дрогойовських впродовж 300 років опирався польонізації і щойно при кінці 18 століття засимілювався релігійно й національно з польською аристократією.

У своїй доповіді я постараюся з'ясувати оці ірраціональні, надприродні, провидінські елементи, психологічні аспекти й зовнішні обставини, які заважили на тому, що Роман, не зважаючи на примань блискучої кар'єри й вигідного світського життя, які стелилися перед молодим аристократом, рішився заміняти їх за чернечу рясу, порвав усі вузли, які єднали його з римо-католицизмом і польскістю та вернувся до приниженого історичною долею народу своїх предків, хоч знав скільки хрестів прийдеться йому перенести на цій тернистій дорозі. За свій нарід готов був піти на мученицьку смерть.

Без пізнання цих елементів і обставни, без аналізи духових вартостей Романа, ми не могли б зрозуміти, як він міг доконати такі великі на історичну міру діла, як зумів подолати стільки ударів від ворогів і своїх, зокрема від москвофілів, вільнодумних і релігійно індеферентних наших груп, а що найгірше від власної ієрархії. Як бачимо в тому відношенні історія повторяється...

Вузлами, які далі невидимо єднали рід Шептицьких з українською нацією й які допомогли молодому Романові Марії Александрові графові Шептицькому повернутися на лоно рідної Церкви й народу, був цілий ряд уніятських церковних достойників, яких цей рід видав: Варлаам, Атанасій і Лев Шептицькі, при чому два останні здвигнули храм св. Юра й митрополичу палату у Львові.

Батько митрополита Іван, хоч і спольонізований та одружений з аристократкою-полькою, зберігав у своєму прилбицькому дворі українські традиції — портрети своїх великих предків, клейноди, документи, грамоти, відвідував з родиною Богослужбу в місцевій церкві. У батька була зокрема вкорінена традиція уніятської Церкви з уваги на ролю, яку в ній відіграв рід Шептицьких. Жили в нього давні надії, що УКЦ, зокрема зреформований єзуїтами василіянський чин, буде помостом і знаряддям поширення унії на сході Европи. Це була часта тема розмов батька зі сином і коли Роман врешті рішився стати василіянином, він покликався в листах до батька на ці розмови. Батько бажав, щоб один із його синів вернувся до віри батьків. Пише про це мати Романа так: „Це було взимку 1862 р. Ми верталися присмерком саньми з прогулянки й говорили про сподівану першу дитину. Мій чоловік сказав: „Якщо матиму кількох синів, я хотів би, щоб один із них став уніятським священиком". На цю його заяву я скрикнула, ніби передо мною відкрилася пропасть, а він додав: „А це тому, щоб зреформувати руське духовенство."

Коли батько підтримував у сина пов'язаність з нашою Церквою, а тим самим і з поєднаним з нею нерозривно українським народом, мати, польська патріотка і католичка західнього типу, незвичайно побожна й глибоко релігійна, вщеплювала в сина любов до Бога і прив'язаність до римо-католицизму та польщизни. Вона не протиставилася б бажанню Романа стати римо-католицьким священиком, чи монахом, але коли син заявив їй „Мамо — я вже постановив: буду василіянином, напишу татові і вступлю до новіціяту", то Софія Шепт. записала в своїх споминах: „Мене наче громом вдарили ці його слова. Ромтух — іншого ніж я обряду! Від найдавніших часів я чула, як про руське духовенство говорять з погордою. Обряду я не знала зовсім, я бачила тільки його представників у найнижчому суспільному шарі, а те, що не було темне, виступало як ворог латинської Церкви і польської національности. Загрожена унія, навернення Сходу, віднова східньої Церкви — все те не мало для мене значення. Я одне розуміла і бачила: якийсь величезний, невловимий хрест простягав свої рамена, а в тому хресті мій Ромтух, мій Ама, що покидає обряд, в якому я його виховала, покидає все, що об'єднувало нас, покидає латинський Костел, після Бога над усе мені дорогий."...

(Продовження буде)

Вручено...

(Закінчення зі ст.-1-ої)

тупає в обороні політичних в'язнів по цілому світі. Приймаючи цю нагороду в Осльо, як теж на міжнародній конференції щодо оборони прав людини, яка проходила в Стокгольмі, речники Міжнародної Амнестії закликали Об'єднані Нації та держави світу знести кару смерти. Та кара існує в понад 100 державах, повідомили представники цієї організації.

В норвезькій столиці минулої суботи теж вручено Нобелівську Нагороду Миру за 1976-ий рік, бо минулого року не признано цієї нагороди нікому. Спізнену нагороду тепер одержали дві жінки з Північної Ірляндії, Майред Корріган і Бетті Вілліямс, за створення організації для припинення війни між протестантською більшістю і католицькою меншістю в Північній Ірляндії.

Т-во Українських Інженерів Америки
Метрополітальний Відділ Ню Йорк

просить усіх
Членіь Родинами
на

ЯЛИНКУ

що відбудеться

в суботу, 17 грудня 1977 р., о год. 7-ій веч.
в залі Українського Інституту Америки

2 Схід 79-та вул., Ню Йорк, Н. Й.

В програмі виступи: сопрано ЛЯРИСИ МАҐУН-ГУРИН, піяністки МИРОСЛАВИ БАСЛЯДНИСЬКОЇ та гумористів інж. ТАРАСА ГРИЦАЯ та інж. ОЛЕКСИ СОЛТИСІКА.
Гутірка при чаю з перекуском.
Гостям раді.

„СВЯТА СОФІЯ" — РЕЛІГІЙНЕ ТОВАРИСТВО УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ, ЗСА

ЗВЕРНЕННЯ

ФІЛІЯ УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛИЦЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, Па.

підготовляє

ЗБІРНИК МАТЕРІЯЛІВ І ДОКУМЕНТІВ ПАТРІЯРХАЛЬНИХ ЗМАГАНЬ (1963-1978)

Цей збірник започаткує серію наукових видань Філії для відзначення 1000-ліття християнства в Україні.

Прохаємо всіх Членів патріярхальних товариств і мирянських організацій та поодиноких осіб пересилати відповідні документи, листи, статті, витинки з часописів, знимки, тощо на адресу Філії УКУ:

U.C.U. — Documentation Dept.
7911 Whitewood Rd., Elkins Park
Philadelphia, Pa. 19117

Кожний використаний вклад буде гідно відзначений у збірнику.

ЛЕОНІД РУДНИЦЬКИЙ
Директор Філії

Увага! Увага!

БУВШІ СТУДЕНТИ ҐРАЦУ і ЛЕОБЕНУ!

СХОДИНИ б. СТУДЕНТІВ

НАЗВАНИХ ШКІЛ В РАЙОНІ НЮ ЙОРКУ І ПІВНІЧНОГО НЮ ДЖЕРЗІ
(Ті що були і не були на З'їзді)

відбудуться

в суботу, 17 грудня 1977 р., о год. 7 веч.
в Українському Народному Дому
140 Prospekt Avenue, Irvington, N.J.

В програмі висвітлювання фільмів з Австрії, упорядкування книг
і Товариська Зустріч.
ЗАПРОШУЄТЬСЯ ВСІХ.

РІЗДВЯНА ВИСТАВКА

СЛАВИ ҐЕРУЛЯК

18-го грудня — 4-го січня 1978 року
в майстерні при 206 Схід 6-та вул., Ню Йорк
Відкриття 18-го грудня 1977 р., год. 1 по пол. до 6-ої веч.
Виставка відкрита кожного дня від 11-ої до 6-ої веч.
(212) 260-4490

УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДЯНИ! ВИКОРИСТАЙТЕ ОСТАННІЙ МІСЯЦЬ ЦЬОГО РОКУ ДЛЯ ЖИТТЄВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СЕБЕ І СВОЇХ РІДНИХ. РОЗПІЧНІТЬ НОВИЙ РІК З ДОСТАТНІМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ НА СТАРІСТЬ ТА НА ВСЯКІ НЕСПОДІВАНКИ ДОЛІ. ЩЕ СЬОГОДНІ ЗВЕРНІТЬСЯ ПО ФАХОВУ ПОРАДУ ДО МІСЦЕВОГО СЕКРЕТАРЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

(Закінчення зі ст. 2-ої)

„розкладницькими анархізованими елементами", і те, як провідний діяч Селянської Партії називає членів УНРади „пияками, розпусниками і просто титульованими нездарами, які не могли не програти національно-визвольної війни в 1917-1921 рр." Без „крутійства" не могла обійтися і Селянська Партія, яка схвалила резолюції „проти створення адміністраційного центру Католицької Церкви в столиці" і дивується тому, що проти „українського селянства" виступили за ті резолюції інші партії в УНРаді, хоч ці резолюції „мали виключно теоретичний характер". А який інший характер вони могли мати? „Теорія" своє зробила... Патріярхату немає.

В книжці надруковані цікаві матеріяли, оригінали яких передано до Української Бібліотеки ім. С. Петлюри в Парижі. У Збірнику надруковано понад 25 світлин, головним чином осіб, що про них розповідається. Книжка дає багато цікавого матеріялу, як сварилися між собою окремі групи нашої еміграції, це значить як вони „політикували".

Анатоль Камінський. До перспектив нашої політики. Сучасність, 1977, ст. 191. Обкладинка Любослава Гуцалюка.

Це вже п'ята книжка цього автора, який цікавиться, можна б сказати, теорією революції і хоче в цій новій праці з'ясувати „перспективи нашої політики" в найближчих роках, коли треба б було перебирати владу після теперішньої російської комуністичної диктатури. В англійському перекладі назва цієї книжки (по нашому) звучить ясніше „міркування про українську політику". Всі наші політики, і ті, яці цікавляться політикою, могли б з користю прочитати цю книжку, що має дев'ять розділів.

Автор підготовляє читача до того, щоб в останньому розділі мати висновок про те, що в нас, „як правило, в усіх програмах більше говоримо про те, що ми відкидаємо, проти чого ми виступаємо, і лише дуже загально стверджується, що конкретно на його місце ми пропонуємо".

А. Камінський стверджує, що „конечною передумовою суверенного й повноартісного буття народу — є національна власно підметність, або на простій мові — воля бути собою, чи, за Шевченком, бути господарем у своїй хаті".

Автор розглядає справу нашої боротьби в площинах власних сил, ворожого окупаційного режиму, чужих антирежимних сил та загальної міжнародної ситуації, і приходить до висновку, що український нарід зможе перемогти, хоч ворогові вдасться зменшити наш національний потенціял, бо навіть після найбільш кризових ударів і упадків"...в народі є „органічні елементи нації, які виходять з традицій, відчуття зову крови і землі та осмислення своєї власнопідметности хоч би тільки незначною частиною народу в час його упадку". Автор вказує на 1917 рік і на 60-ті роки після терору Сталіна, коли українство вибухало з вулканічною силою...

Для читачів „Свободи" цікавий розділ „Народ — еміграція" (53—73), в якому автор не побоявся сказати правду про речі, які проводи деяких еміґрантських груп уважають за „святі". А. Камінський об'єктивно, як історик дивиться на акт з 30-го червня 1941 року, і на різні розколи між організаціями націоналістів. Автор вказує на те, що могли зробити еміграції інших народів, жидівського (автор пише „еврейського?!"), ірляндського та тепер палестинців, представник яких міг промовляти в ООН.

Автор міркує,що „побіч еволюційних форм боротьби мусить існувати теж революційна концепція, як практична альтернатива і перспектива цілісної національної політики, і було б гірше, ніж зле, якщо б ми самі обмежували перспективи нашої визвольної боротьби тільки до її еволюційної форми".

В останньому розділі, що зветься „Справжнє усуспільнення, як програмова альтернатива", автор говорить який лад мав би бути в Україні після повалення теперішнього режиму. Цей лад, „на мові сучасної термінології — називається модерним демократичним соціялізмом".

Мали б бути три роди власности в сільському господарстві: приватна, кооперативна і державна. Державною суспільною власністю мали б бути — важка промисловість, природні багатства, великі і середні банки і велика торгівля.

В політичній ділянці пропонує автор таку програму: „Деконцентрація влади, 2. Нарід рішатиме про все через парлямент і референдуми, 3. Не буде дискримінації, 4. Вільна ініціятива в економіці, 5. Забезпечення передумов для вільної творчости.

Це „усуспільнення" було б можливе, коли б ЦК КПРС відмовився від влади, або коли б його змусили це зробити.

Трапилося так, що обидві рецензовані книжки на політичні теми. В обидвох читаємо про незгоду між українськими політичними організашіями, бо А. Камінський виразно підкреслює те, які шкоди виникали з того, що українська організація націоналістів розкблювалася на кілька частин. Не на добро йшло нашій українській справі і те, що Селянська Партія не могла знайти спільної мови з іншими партіями. Хто винен, нехай рішає читач.

Цікаво чи наші люди зрозуміють колись те, що не вистачає просити в Бога єдности, але нею жити, як це роблять державні народи.

ВИСЛІДИ ЖІНОЧОЇ...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

перейшло поверх 20,000 осіб, оглядаючи, купуючи, або колектуючи всякі друковані матеріяли.

До сподіваного зудару поміж двома угруповannями в теперішнім американськім жіночім русі не дійшло, за виїмком декілька словних спорів на площах поміж малими групами, що свої симпатії проголошували при допомозі транспарантів, афішів, летючок і мегафонів. Жінки з опозиції з-під стягу Филис Шлафлі, амбітної і ельквентної жінки, отже ті, що піддержують Іґел Форум, Про-Лайф, Про-Фемили, і подібні правіші коаліції, відбули в Гюстоні свою власну конференцію з участю понад 10,000 жінок, чоловіків і дітей та ухвалили свої резолюції.

Ухвали на Конференції переходили замітною більшістю, зваживши, що делеґаткам з опозиції належало ледве яких 15 до 20від. голосів,отже на 2,000 управнених до голосування (крім делеґаток, право голосу мали всі члени комісії) — ледве яких 400 осіб,які при кінці останньої сесії вийшли демонстраційно зі залі, співаючи „Боже, благослови Америку..." Остання резолюція доручає покликання Комісії Конференції, яка мала б підготовляти наступну конференцію, по змозі за два роки і якщо будуть знов призначені на це відповідні фонди. Взагалі ж, для здійснення усіх резолюцій треба б більйонових фондів, які Конґрес не буде спішитися признати. Одначе деякі закони вже є в підготові в конгресових комісіях або й ухвалені і фонди призначені (напр. в справні опіки над дітьми).

Без сумніву становище конференції в справі аборції причинилося до компромісового полагодження зміни теперішнього закону, що дозвалятиме на оплачування аборції незаможних жінок у спеціяльних випадках з фондів Медичної Допомоги (спільна резолюція Конґресу в дні 7 грудня, 1977).

У висліді конференції і згідно з законом 94-167, черговим завданням Краєвої Комісії на наступні місяці буде опрацювати ухвалений Плян Акції у форму пропонованих законопроєктів та переслати звіт до 21 березня 1978 року до Конґресу і до президента Картера. Тоді Президент має переслати до Конґресу свої рекомендації до 19 липня 1978 року.

Яка ж була участь українських жінок в Гюстонській конференції? Всіх їх, активно зайнятих в часі конференції, було всього одинадцять:

Делеґатки з назначення: Уляна Целевич — Чікаґо, голова ОЖОЧСУ, Оля Ставнича — Ню Джерзі, заст. голови СУА; Офіційні Обсерватори: Дора Рак, член Стейтового Комітету в Ню Джерзі, Дарія Степаняк — Ню Йорк, ОЖОЧСУ; Преса і інформація: Юлія Копчинська — Ню Йорк, ОЖОЧСУ і Даша Процик — Боффало, ОЖОЧСУ; Гості: Анна Грицик — ОЖОЧСУ, Сиракюзи, Оля Кузик — ОЖОЧСУ, Гартфорд, Віра Куца — ОЖОЧСУ, Детройт, Софія Радьо — ОЖОЧСУ, Гартфорд і Оля Стефенс — ОЖОЧСУ, Парма.

Члени Гюстонської української громади сердечно допомагали та гостили, чим значно улекшили побут і працю української жіночої репрезентації. Українки не мали окремої виставової кімнатки,та все ж вдалося їм уладити мініятюрні покази народного мистецтва при чужих виставках — стейту Конектикат (приготовила Софія Радьо) і стейту Ню Джерзі (в рямцях етнічної виставки, якою завідувала Дора Рак).

Обі українські делеґатки мали право голосу, з чого скористала Уляна Целевич, складаючи коротку заяву відносно ув'язнених українських жінок — при нагоді розгляду резолюції,затитулованої „Договори про людські права і міжнародні конвенції у відношенні до жінок" в рямцях точки про Міжнародні справи. Мала кількість української репрезентації не дала змоги брати участь у семінарах, міжнародних зустрічах, нарадах чи подбати про співучасть у артистичних продукціях. Всеж вони виконали своє завдання як могли найліпше, роздавали брошурки і летючки в справі людських прав та організаційні брошурки (СФУЖО, ОЖОЧСУ, СУА), нав'язували особисті контакти, інформували репортерів, — їх одинадцять на двадцять тисяч інших! Управа СФУЖО обмежила свою участь — з огляду на те, що це крайова конференція — до назначення обсерватора, повідомляючи про це Крайову Комісію у Вашінґтоні, та постаралася про кілька тисяч летючок для піддержки резолюції в обороні людських прав, що були роздані на місці.

Помолімось за наших друзів!

ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ

за спокій і вічну радість душ померлих Членів Фонду Катедр Українознавства (ФКУ).

В п'ятницю, 16-го грудня 1977 року, о год. 8-ій ранком, в УКЦеркві Царя Христа, в Бостоні, Масс., Вельмидостойний духовний опікун ФКУ, Впреп. о. декан Петро Огірко відслужить Заупокійну Святу Літургію за Бл. П.:

проф. Михайла Овчинника
Івана Бонка
о. крилош. Івана Прокоповича
Юлію Белей
Лідію Гавриляк
Ярослава О. Филипова
Левка Б. Филипова
Ярослава Рибалта
Юрія Бурлаку
Миколу Гнатишака

Просимо всіх Членок і Членів ФКУ прилучитись до нас і в поході спільних молитов до Всевишнього зберегти в непроминаючій вдячності та пошані світлу пам'ять тих, що творили добро.

Наступне Заупокійне Богослуження відправить о. Петро 10-го лютого 1978 року.

ГОЛОВНА ЕКЗЕКУТИВА ФКУ

УПРАВА 12-го ВІДДІЛУ ОРГАНІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ (ОДВУ) у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, Па.
повідомляє, що у сороковий день смерти
ГОЛОВИ ПРОВОДУ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ

сл. п. ОЛЕГА ШТУЛЯ-ЖДАНОВИЧА

буде відслужена
ПАНАХИДА
у неділю, 18 грудня 1977 р., о год. 11:30 ранку
в Православній церкві св. Покрови
при 12-ій і Овклейн вул. у Філядельфії, Па.

На цю відправу запрошується Українське Громадянство взяти численну участь.

•

Рівночасно Управа Відділу складає щиру подяку п-ні ЕВДОКІЇ ДИЧКО-БЛАВАЦЬКІЙ за безплатне та зразково патріотичне виголошення на своїй радіопрограмі про смерть та похорон Голови Проводу Українських Націоналістів сл. п. Олега Штуля-Ждановича.

В ДРУГУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого і Невіджалуваного
МУЖА, БАТЬКА, ДІДУСЯ, БРАТА І ВУЙКА

бл. п. д-ра ОЛЕКСАНДРА САНОЦЬКОГО

буде відслужена
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ
в суботу, 17 грудня 1977 р., о год. 8:30 ранку
в церкві св. Духа в Бруклині, Н. Й.

Приятелів і Знайомих про молитви за спокій душі Покійного просять —

ДРУЖИНА з ДІТЬМИ і ВНУКАМИ
і СЕСТРА з РОДИНОЮ

Ділимося сумною вісткою про смерть

бл. п.

ДАРІЇ зі СІЯКІВ КУБІЙОВИЧ

народжена 26 грудня 1908 року, Бучач, Україна,
заосмотрена Найсвятішими Тайнами, померла 6-го грудня 1977 року,
Сарсель, Франція.

Чоловік — ВОЛОДИМИР КУБІЙОВИЧ
Сестра — ОКСАНА І. ЩУРОВА з чоловіком ЛЕВОМ
Ближча і дальша Родина

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ у НЮ ЙОРКУ
136 Друга Авеню, II поверх
(Дім Українського Визвольного Фронту)

П'ятниця, 16-го грудня 1977 року, год. 7-ма вечора

ВЕЧІР МОЛОДИХ ТАЛАНТІВ

- Вокальний Ансамбль „ПРОМІНЬ" під кер. БОГДАННИ ВОЛЯНСЬКОЇ: народні і різдвяні пісні.
- Членки гуртка „МОЛОДА МУЗА" при 82-му Відд. СУА: „Нескорений Дух", рецензія і читання творів. М. ЗЄЛИК, Л. КАНЮҐА, О. ШЕВЧУК.
- Учні Балетної Школи РОМИ ПРИЙМИ-БОГАЧЕВСЬКОЇ: М. БУРАЧОК, К. КАБАЛЛЕРО, М. МАНДЗІЙ, С. НАЗАРКЕВИЧ, виконають народні і класичні танці.
  При фортепіяні: д-р ІГОР СОНЕВИЦЬКИЙ.
- БОГДАН АНДРУСИШИН: українські і білоруські пісні, під акомпаніямент гітари.

Український Інститут Америки
має приємність подати до відома, що

НОВОРІЧНА ЗУСТРІЧ

ЧЛЕНІВ, ЇХ РОДИН і ЗАПРОШЕНИХ ГОСТЕЙ
відбудеться
дня 31-го грудня 1977 р. Початок год. 10-та веч.
у власному приміщенні при 2 Схід 79-та вул., Ню Йорк, Н. Й.
СТРІЙ ВЕЧІРНІЙ.

Ділимося сумною вісткою, яка наспіла з Бережан,
що 21-го листопада 1977 року,
на 90-му році життя, відійшла у Вічність,

сл. п.

ОЛЬГА ШТОКАЛКО

вдова по бл. п. о. Павлові, мама відомого лікаря, славного бандуриста — св. п. д-ра Зеновія Штокалка.

ПОХОРОН відбувся 23-го листопада 1977 року в Бережанах.

Просимо щиро помолитись за спокій душі Мами і Сина.

ВІРА зі СИНАМИ та МАМОЮ

З глибоким смутком повідомляємо, що в неділю, 11-го грудня 1977 року,
відійшов у Вічність
наш Найдорожчий ЧОЛОВІК, БАТЬКО І СИН

сл. п.

АНДРІЙ ПЛЕШКЕВИЧ

на 47-му році життя.

ПАРАСТАС І ПАНАХИДА — в середу, 14-го грудня 1977 року, о год. 7-ій веч. в похоронного заведення Каппа, 2321 W. Chicago Avenue, Чікаґо, Ілл.

ПОХОРОН відбудеться з того ж похоронного заведення в четвер, 15-го грудня 1977 року о год. 9-ій ранку до катедри св. о. Миколая, а опісля на цвинтар св. о. Миколая.

Горем прибиті:
дружина — ТАНЯ
син — БОРИС
родичі — ЮРІЙ І ТЕОДОРА
стрийко — ОМЕЛЯН ПЛЕШКЕВИЧ з Родиною
швагер — д-р АРПАД АЛЬМАССИ з Родиною
Ближча і дальша Родина в Америці і за границею

ЄГИПЕТ ТА ІЗРАЇЛЬ...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

ренції, зазначуючи, що переговори в єгипетській столиці триватимуть „доти, доки буде потрібно" і що будуть „зарезервовані місця для інших держав", якщо вони хотіли б прилучитися до переговорів пізніше. Досі тільки Єгипет, Ізраїль, ЗСА та представники Об'єднаних Націй повідомили, що братимуть участь в каїрських нарадах, але існують добрі вигляди, що Йорданія дещо пізніше пришле свою делегацію.

Садат підкреслив, що ЗСА далі відіграватимуть важливу ролю в старанних довести до замирення на Близькому Сході, не звважаючи на те, що Єгипет і Ізраїль до великої міри перебрали ініціятиву в цій справі. Єгипетський президент натаврував Палестинську Визвольну Організацію (ПВО) за те, що стала на становищі бойкоту будь-яких переговорів з Ізраїлем, заявляючи, що це „необдумане становище" може в майбутньому довести до того, що ПВО перестане бути „офіційним речником палестинців". Садат, однак, сказав, що покищо визнає ПВО як єдиного речника палестинських арабів.

На тій пресконференції секретар Венс висловив надію, що Совєтський Союз, співпресідник із ЗСА Женевської конференції, в недалекому майбутньому змінить своє становище і прилучиться до єгипетсько-ізраїльського діялогу.

Того самого дня президент Джіммі Картер закликав Ізраїль виявити таку „відвагу", як виявив президент Садат, коли прибув до Єрусалиму і промовляв в ізраїльському парляменті. Президент Картер недвозначно натякнув, що Ізраїль повинен погодитися на концесії щодо звільнення окупованих арабських земель і відносно розв'язки проблеми палестинських арабів.

В неділю, 11-го грудня, ізраїльський прем'єр Бегін і секретар Венс на спільній пресовій конференції підтвердили, що Єгипет і Ізраїль не плянують підписувати сепаратного мирового договору, бо замирення на Близькому Сході повинно бути заключене на Женевській конференції. Бегін відмовився відповідати на запити щодо можливих концесій Ізраїля, але сказав, що під час переговорів „всі спірні проблеми можуть і повинні бути обговорені". Сайрус Венс закликав до єдности в арабському світі, твердячи, що тільки в такий спосіб можна дійти до ізраїльсько-арабського замирення.

Коментатори вказують, що покищо нема великих виглядів на ліквідацію міжарабського конфлікту, викликаного безпосередніми переговорами Садата з ізраїльськими чинниками, бо в неділю речники Сирії заявили, що та держава не тільки не прилучиться до переговорів у Каїрі, які мають розпочатися в середу, 14-го грудня, але теж відмовиться переговорювати з Ізраїлем навіть на Женевській конференції. Протягом останніх кількох днів сирійський президент Гафез аль-Ассад відвідував кілька арабських держав, стараючись переконати їхніх лідерів, щоб вони приєдналися до „анти-Садатського фронту". В той самий час йорданський король Гуссейн, який позитивно оцінює мирову ініціятиву Садат, переконував лідерів арабських країн припинити їхні атаки на єгипетського президента і закликав до „єдности серед арабів". Подібні заходи робить уряд Савдійської Арабії.

Д-р Збігнєв Бжезінські, дорадник Білого Дому для справ крайової безпеки, виступаючи в неділю на телевізійній програмі сказав, що може заіснувати можливість, що Женевська конференція служитиме тільки за форум для ратифікації ряду різних домовлень між арабським світом і Ізраїлем, якщо увінчаються успіхами такі наради як в Каїрі, Об'єднані Націях тощо. Він заявив, що „найважливішою є справа замирення", а не питання того чи іншого форуму, на якому дійшло б до цього замирення. Бжезінські передбачує, щодо єгипетсько-ізраїльського діялогу правдоподібно спершу прилучиться Йорданія та „поміркованi палестинці", вкінці, і то може щойно на самій Женевській конференції, долучиться Сирія та Совєтський Союз. Коментатори вказують на факт, що Бжезінські вже не висловлював надії, що СССР візьме участь у каїрських нарадах, які інших підготовчих конференціях, а тільки передбачував участь совєтської делегації в конференції в Женеві.

Юліяна Осінчук дебютуватиме в Торонті

Торонтська публіка матиме нагоду почути віртуозну гру талановитої молодої піяністки з Ню Йорку Юліяни Осінчук, в середу, 14-го грудня в концертовій залі Ст. Лоренс Сентр.

Юліяна Осінчук, хоч ще молода віком дівчина, має вже за собою науковий ступень магістра в музиці, як також ряд концертів в ЗСА й Европі, що принесли її подивугідні признання професійних критиків щодо її музикальности й технічної майстерности.

Вона ще семирічною дитиною одержала перше місце в компетиції Ліги Музичного Навчання і вже тоді виконала свою власну композицію, а, маючи всього одинадцять років, заступила в останній хвилині славного піяніста Жана Касадезуса в Карнегі Гол. Про цей виступ „Ню Йорк Таймс" помістив незвичайно прихильну критику під наголовком: „Одинадцятилітня піяністка врятувала концерт".

Та ці успіхи прийшли не тільки завдяки обдарованості, але й послідовній праці з найкращими світовими педагогами ЗСА (Розіна Левін і Мартін Канін) і Европи (Роберт Касадезус, Надя Буланже, Бела Нодь та ін.).

Закінчуючи свої музичні студії подвійним дипломом (бакалара і магістра) одночасно, вона дістала ще й нагоду за найвищу оцінку в грі на фортепіяні, а тепер є однією з наймолодших докторантів в музичній школі Джуліярд.

В додатку до згаданих нагород згадаю кілька важливіших, як: Мастерворк Мюзік енд Арт Фавндейшен, Міжнародна Компетиція Учителів-Піяністів, а недавно Нешенал Артс Клаб у Ню Йорку. Її також нагороджено престижевою стипендією Джозефа Левіна.

Юліяна Осінчук — це дочка відомого культурно-громадського діяча, д-ра Романа Осінчука. Вона не зважаючи на всі дотеперішні успіхи, є скромна і завжди привітна молода українка, що додає її сценічно-мистецького чару в її виступах.

Повернувшись із европейського турне, Юліяна нетерпеливо чекає першої зустрічі з торонтонською громадою на її концерті, а українська публіка, як і завжди, напевно знайде на мистецький вечір, у програму якого входять твори світової слави композиторів, у тому й українських.

Наша присутність на концерті піяністки Юліяни Осінчук буде черговою нагородою за її дотеперішні досягнення та великою заохотою до дальшої витривалости в її змаганнях до вершин музичної досконалости.

Зокрема торонтонська музикуюча молодь повинна скористати з незвичайної можливости порівняння мистецької заавансованости тієї молодої піяністки з іншими майстрами гри на фортепіяні.

Квитки на концерт можна набути в українських книгарнях, а концерт патронує торонтонський Відділ КУК.

Олена Глібович

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

Союзові і громадські справи...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

урядовці Відділів щиро і тепло вітали оплесками. Грамота ТР-65, це термінова грамота на 1.000 долярів, якою урядовці Відділів можуть забезпечувати дітей від 0—15 року життя з важністю до 23-го року життя і одноразовою вплатою 75 долярів. Грамота, по закінченні 23-го року життя апліканта, автоматично зміняється на грамоту кляси Р-65 на 5.000 долярів забезпечення. У зв'язку з цією новою грамотою секретарі поставили головному секретареві цілий ряд запитань, на які він дав вичерпні і фахові відповіді. Один із секретарів, мабуть не запримічуючи кореспондента „Свободи", заявив сусідові: „Відразу видно, що говорить людина, яка визнається на забезпеченевій справі". Головний секретар інформував також, це вже мабуть від імені головного касира пані Уляни Дячук, про кінець року і своєчасність пересилки відділових звідомлень, про процедуру вибору делегатів на Конвенцію, яка відбудеться в травні 1978 року в Піттсбургу, Па., повідомляючи, що Відділи, які мають 75—149 членів, мають право на 1 делегата, від 150—299 на 2-ох, від 300—999 на 3-ох, а від 1.000 і більше на 4-ох делегатів.

Додаткові інформаційні про організаційну кампанію давав обласний організатор Василь Оріховський, називаючи індивідуальні досягнення поодиноких секретарів. Головний предсідник Й. Лисогір розказав про свою активність в багатьох українських і американських організаціях і установах, як УККА, СКВУ, в Комітеті за вибір на посадника Ню Йорку конгресмена Едварда Кача, а тепер в Комісії номінацій, в Управі Ліберті парку в Джерзі Сіті, який, якщо буде зреалізований, збільшить вартість реальностей УНС та інших. Переходячи до союзових справ, Й. Лисогір ще раз підкреслив ажливість молодечої грамоти ТР-65, просив секретарів використовувати її для приєднання до УНС якнайбільшого числа молоді, підкреслив фінансову силу УНСоюзу, майно якого з року на рік зростає. Збільшуються також вплати членських вкладок і дохід з Будинку УНС. Інформував також про приспішену висилку „Свободи" і дитячого журналу „Веселка" та відмітив, що календар УНС на 1978 р. розсилатиметься передплатникам вже у другій половині січня. З великим зацікавленням приявні вислухали також інформацій про підготову до Конвенції, про евентуальну будову приватних домів для старших членів на Союзівці і про інші справи. Коротко виступили також інші головні урядовці, які, крім д-ра І. Флиса, який при кожній нагоді старається говорити про організування членства, бо членство організації він уважає найважливішою справою, бажаючи приявним секретарям і урядовцям веселих свят Різдва Христового і Нового Року.

Успішні наради Округи закрив голова М. Хоманчук (збори протоколував секретар М. Юзенів), подякував головним і відділовим урядовцям за участь і дискусію над важливими проблемами Окружного Комітету. Виміна думок продовжувалась при каві і солодким.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

Об'єднання Українських Лісників відбуло Загальні Збори

Ню Йорк — (Р.К.). — В суботу, 3 грудня 1977 р. відбулися тут у приміщенні Українського Народного Дому чергові 31-ші річні Загальні Збори Об'єднання Українських Лісників і Деревників, яке охоплює українських лісників в Америці, Канаді, Европі і Південній Америці. Зборами проводила Президія в складі: інж. Я. Зубаль — голова і члени інж. С. Кравченюк та інж. Д. Геча. На внесок предсідника вставанням з місць і хвилиною мовчанки вшановано пам'ять померлого члена Т-ва інж. П. Чуловського. З черги голова-лісмайстер інж. Є. Дорош склав звіт з праці Управи за останній рік діяльности. Влаштовано літній з'їзд членів та запрошених гостей в гостинному домі панства Р. Яримовичів в Лексингтоні в липні цього року. З цієї нагоди інж. Дорош влаштував пригульку автами до місцевости Гільбоа, де находяться залишки скам'янілих дерев з-перед 3 мільйонів літ, справді найстарші відом експонати цього роду. Об'єднання Лісників - ОБЛІД передплачує фаховий лісівницький журнал „Амерікен Форестерс", який зазнайомлює членів з лісовою тематикою та з лісовими проблемами тут, в Америці. Об'єднання видало також значки-емблеми для членів Т-ва, виготовлені в робітні Шонка-Русича. З черги голова Дорош підніс зокрема заслуги членів Об'єднання в праці для Т-ва, а саме інж. Є. Бачинського, редактора „Вісника" інж. Р. Кобринського, що поставив „Вісник" на відповідно високому рівні, а далі секр. інж. С. Кравченюка, скарбника інж. Д. Гечі, інж. Л. Пришляка й інж. П. Ушака та інших членів Управи.

Скарбник інж. Д. Геча поінформував Збори про фінансовий стан Т-ва, про старання фінансової допомоги потребуючим членам та фонд на пресові цілі.

Постійний редактор „Вісника" інж. Р. Кобринський підніс велике значення „Вісника", нашого єдиного лісівницького журналу у вільному світі, що став трибуною українських лісників і поміщує статті на лісівницькі теми, інформує про життя та працю українських лісників на чужині. Інж. Є. Бачинський реферував справу відзнак для членів Т-ва, а інж. Я. Зубаль подав інформації про видання Збірника на пошану проф. Б. Іваницького. Схвалено також уділювати фінансову допомогу потребуючим колегам Т-ва.

На наступний 1978 рік обрано через аклямацію такий новий склад Управи: голова — лісмайстер доц. інж. Роман Кобринський, секретар інж. Степан Кравченюк, скарбник інж. Дем'ян Геча, та члени — інж. Петро Пясецький, інж. Евстахій Бачинський, інж. Адам Шмериковський й інж. Микита Драганчук. До Редакційної Колегії ввійшли — редактор доц. інж. Роман Кобринський та члени доц. інж. Іван Мельник, інж. Роман Ярмович і інж. Ярослав Зубаль. До Контрольної комісії вибрано: голову інж. Євгена Дороша та членів інж. Петра Ушака й інж. Льва Пришляка.

У своєму привітальному слові новообраний головалісмайстер інж. Р. Кобринський подав програму діяльности нової Управи, а саме приєднування дальших членів до Т-ва, нав'язання ділових контактів зі спорідненими іншими українськими організаціями, а передусім з Товариством Інженерів Америки, для влаштовування спільних наукових конференцій, а далі видання наукового збірника на пошану піонера української лісівницької науки проф. д-ра Бориса Іваницького, влаштовування окремих вечорів з ловецько та іншою тематикою та піддержання журналу „Вісник", який здобув собі вже популярність серед лісників і оживив життя Т-ва, продовжуючи свою місію піддержання давніх лісівницьких традицій та ведення хроніки Об'єднання Українських Лісників. Голова інж. Кобринський підніс також значення літніх з'їздів членів та запрошених гостей, що постійно відбуваються в гостинному домі панства Яримовичів у Лексингтоні, яким висловив признання і подяку.

По закінченні Зборів відбулася традиційна вечеря з родинами лісників і запрошених гостей. Вечір відкрив новообраний голова, інж. Р. Кобринський, з черги інж. Я. Зубаль спільно з тостмайстром інж. П. Ушаком проводили вечором. Привіти передали: представник Товариства Українських Інженерів Америки — архітект І. Заяць, який запросив на черговий вечір ТУІА на 17 грудня ц. р., а далі промовляли ред. М. Островерха, ред. Ікер-Керницький, що виголосив при тій нагоді відповідну гуморреску, проф. Р. Чубатий та численні члени Т-ва. Вони перепліталі програму вечора вдалим гумором, піснями, жартами.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, в нашій громаді у вільному світі нового свідомого глена!

ТАРЗАН, Ч. 7870. Біля ріки

Уважно, Тарзане!... Артелерійна батерія — можуть нас запримітити!

Гей, успокійся, Доне! Я ж „заступник командира! Ми можемо цілком свобідно ходити по таборі!

Ха!... Але ж я повинен бути в Тюрмі!

Ви всі подібні до себе одним — ніхто тебе не вівнає!?.. Ми вже коло ріки!...

Ой! Стій!... О, це ви, Тарзане!... І Дон Дрові!? Але ж ти повинен бути у в'язниці!